

XERRIM

SETMANARI BILINGÜE, SATIRIC Y DE BON HUMO

Provincias: Un trimestre. . 0'75 ptas.
Extranjero: Un año. 6'00 »
Número atrasado: 0'10 »

AÑO I ————— N.º 27
Sóller 7 de Julio de 1917

Correspondencia y Administración
Luna 27.—SÓLLER
No se devuelven los originales

Avis important

En vista de s'ubús d'original, en que mos bem trobat, mos bem vits presisats, just per aquesta semana, a aumentá EN XERRIM amb dues planes més.

Deu fassi la grasi, que la setmana qui vé l'baguém d'aumentá amb quatre planes més y s'altre amb sis, y así sucesivamente.

HABLADURIAS

Sabido es que particularmente nadie es perfecto y políticamente menos, pero esto no quita que existan políticos que a pesar de su imperfección, cuando la suerte les ha nombrado un cargo, más o menos categórico, no alardean de ser, no olvidan su vida particular y no hacen de su cargo un absolutismo tonto y ridículo.

En Manacor, como en todas partes, los políticos mismos han colocado la política en lo más alto del monte *farsantería*.

Don Francisco Gomila, después de dimitir *obligadamente* el cargo de alcalde de Manacor, quería demostrar al pueblo que en las arcas municipales había dejado un pico de unas trece mil pesetas, que el nuevo alcalde no encontró, y después de promovido entre uno y otro un escándalo mayúsculo, resultó que las susodichas y envidiadas pesetas eran unos arbitrios *incobrables* que ya heredó el señor Gomila de sus antecesores.

Esto a pesar de ser una *farsantería* al-

go común entre política, no deja de ser una jugarreta de mala fé para procurarse una simpatía que no se ha ganado, una rueda de molino que no se puede tragar el pueblo para comulgar.

Esta es una de tantas guapezas del insigne don Francisco; pero ésta cerrará la puerta, porque si en verdad hay enfermedades que matan, esta es una enfermedad cerebral que se llevará el alma del señor Gomila al sepulcro particular.

Y a propósito que hablamos de Manacor, sacamos de cartera unos datos que nos procuramos en la última feria sobre una travesura que cometió un sereno y que guardábamos para propicia ocasión.

Resultó que el día de la feria dos hermanos estaban bromeando fraternalmente, sin promover escándalo, y un tal Rogelio, sereno entonces, que sin duda ha olvidado que él en 1908 y 1909 era siempre el portador de la bandera que tiene por lema: Justicia, Igualdad y Fraternidad, quiso entorpecer aquella expansión de *fraternidad* y demostrar la *desigualdad* que existe entre un sereno y un particular y atropellando la *justicia* se llevó a uno de los dos hermanos a encerrar al *Rastrillo*, porque se permitió advertirle que no cometían ningún acto escandaloso, y después de encerrarle aún le propinó una paliza.

¡Lástima, ahora que es paisano, no le recuerden ciertas cosas!

El otro hermano que quedó libre corrió a la Casa Consistorial, esperando encontrar quien les defendiera de acto tan inhumano, pero no encontró ningún representante de la Autoridad, no obstante ser día de feria, y buscando de café en café encontró al fin un señor teniente de alcalde con toda *su barba* jugando a las cartas y después de escuchar la justa queja del joven le aconsejó que procurase no

hablar mucho si no quería hacer compañía a su hermano.

¡Qué frescura! ¿Verdad lectores? Y pensar que por esos señores disputamos y reñimos para aumentarles un voto a su favor.

Otro día nos ocuparemos de este asunto, ya que Manacor, a pesar de ser la segunda población de Mallorca no tiene ningún diario ni semanario que salga en defensa de la verdad.

U. ROSELLÓ

En Felip es lladró

En Felip es un lladró de marca «Catxete». S'altre día li pegá s'acudit d'anà a robá a ca donya Nicomendes tot lo que tenian d'ó y per dit motiu quant sa fosca ja entrava, li estrengué cap a cá sa mencionada senyora.

S'en entrá per endins aficantse a dins un cuartet ahont hey havia es cantarano, l'obri traguent d'un calax una capseta bastant grossa y obrintlé, aficá sa má treguenla aviat dant provas d'alegría, a dedins, havia hey collás de perlas, medellóns d'ó, y una infinidat de cosas mes. Sortí aviat a nes carré y anant a caseva ensengué un llum per contemplá es tresó qu'havía robat. Mes quant va havé ubert sa capse, sa seva cara torná pàlida, a nes meteix temps que recu-lave estorat.

¿No sabeu qu'era? Que lo que éll antes li pareixien collás de perlas, y medallons d'ó, varen resultá esse rosaris veys, y medallas de Lluc, del Beato Ramón, y de moltas altres cosas. Y s'aventura no acabá aquí, pues quant sortia tot enrabiad de caseua se trobá en dos Guardías Ci-

vils que ja l'havien a cercá pes delictes de havé robat a ca donya Nicomendes.

Fá dos días qu'en Felip viu entre sas negres parets des calabosso.

Cuant estava reflexionant sobre es xasco duplicat des robó últim, entrá es *carcelero* que después de mirá amb compasió en Felip li digué:

—¿Y vosté qu'está tencat pes delictes de havé robat?

—No senyó, jo si estic tencat, es perque m'agafaren.

Es *carcelero* esclatá amb riayes, y en Felip, amagant sa cara entre ses dues mans dexá caura dues llagrimetas que s'anaren a perde per s'homit trispol de sa presó.

PEP NOY

Es capritxos de sas dones

Sempre volen lo impossible, si tenen pá volen coca escusantse que sa boca de mal tenen que les fible; may tenen un gust possible y es per demés que les sonas y que les vajes amb bonas ni que les donis consej, tantmeteix no té remey es capritxos de sas dones

Avuy vol un vestit nou y cuant el té no li agrada per tení ocasió cercada de moure brega y rénou y si cansat li dius prou y amb ella te desentonas ten diu quatre de molt bonas y te fa torná vermey..... tantmeteix no té remey es capritxos de sas dones.

Si un día la sents cridá sofreix, calla y dócil mira perch'ella llevo delira y si t'arriba a pegá no li detengues sa má y perdó demana amb bonas, molt humildament li entonas y si vol res donaley tantmeteix no té remey es capritxos de sas dones.

Si te priva de sortí es vespres per dá una volta en qu'et diga poca solta no la vulgas contradí ressignat ets de sofrí y dins cateva et personas y aixi com vulga tu sonas. Segueix bé aquest consej tantmeteix no té remey es capritxos de sas dones.

Jo conec bé qui son ellas y las mir amb molt mal uy perque lliberarmen vuy. No m'atrac a sas famellas

amb que sigan sas mes bellas; y amb que jurin demunt tronas qu'hey ha donas que soh bonas jo no me voldré casá pues la mort sols pot llevá es capritxos de sas dones.

N'URBANO

S'assistent de Muro

Es capitá *Sorell*, es un homo alt y gros, front ample, uys que pereixen dues bocas de tunels, un nas llerguerut, qu'acaba amb punta, uns bigots kilometrics, una boque grossota, y una barra que fa joc amb sas demés cosas anomenadas.

Ell, fá anys que te per assistent un jove de Muro beneitot, que ni fa cent per un salé, empero es capitá *Sorell* li té tanta d'estimasió que sofreix amb passiensi sas *porcades* que li fa es seu criadet.

S'altre día li maná que li fes un aguiat, pero, que just hey volia suc y carn.

S'assistent cumpli sa missió, que li maná es seu capitá, ennosé que cuant li presenta es plat li dugué suc totsol.

—Y com aixi—li digué es capitá—just me dús suc y sas tayades?

—¡Ay senyó!—exclamá s'assistent, es plat amb so aguiat ma caigut enterra, just he pogut recohi es suc, sas tayades no.

DONYA LLESSINTA

CRÍTICA TEATRAL

Es Corresponsals de sa premsa grossa de sa Pobra no s'han cuidat ni poc, ni molt d'alogía, ni siquiera de fé sa revista de s'estreno des drama en tres actes y en vers, original d'en Bartomeu Crespi que tant gran exit ha obtengut, interpretat per sa compañía d'aficionats de Palma, dirigida pe'n Cayetano A. Coves.

Sa premsa petita, que de tant mala fama gosa, no és sa més adecuada per aquesta classe de trabais, puesto que, pes dí de molts, sols fa com ses gallinas que escarban a demunt es caramulls de fems, fent dos mals: s'embrutan es peus, y sa brutó fer a sa cara d'es que están mes aprop.

Apesá de lo dit, m'he proposat fé, no una crítica escueta y severa de s'obra d'en Crespi, sino una sensilla descripció de dita obra dramática, posant de relleu es punts mes culminants de s'obra.

Sas obras literaris y dramáticas, apesá d'essé fetes per autós de gran fama y talent, tenen sin embargo es seus *lunars* que poren essé objeta d'una crítica mes o menos severa; per lo tant si s'obra d'en Crespi te algún *lunar*, pero es ben tolerable, per tratarse d'un autó novell y per lo tant, poc avesat en aquesta classe de trabais.

S'«Arrepentida», qu'aixi se titula es drama d'en Crespi, es laudable per molts de conceptes; pe s'originalitat, pe sa fersificassió

fássil y espontánea, p'es tipos que presenta y p'es fi que s'autó sa proposa.

S'obra representa una familia honrada que té sa desgracia de tení una fiya qu'es seduida per un d'aquets tipos que tant abundan desgrasiadament dins sas poblacions grans; tipos esquerosos y repugnants que volen viure a *expensas* de sa corrupció y des visi; pero qu'aquesta fiya, después d'havé tro-pessat, compren es seu erro y s'arrepenteix de sa seua falta y com a fiy pródic, torná a caseua per cercá s'amparo y es verdadé cariño d'es seus pares, y aquets en sos brassos uberts la reben; cosa propi de personas dotadas de bons sentiments. Aixó es en quatre rasgos s'argument de dita obra y perque venen es lectors una mostre, citaré un pasatje sentit e inspirat.

An els bons pastors resulta, tenguent sas euvellas prop, unas conservan es lloc per cohi s'honros producte; altres prenen capamunte, creguent perjudicá poc; s'estenen a poc, a poc perque res las acovarda; se fan alluny de sa guarda d'es qui las pot corretji y per tornarles anyadi devant sas seuas petjadas, no hi valen escorretjadas, corregudas, ni singladas per tornarles recohi.

S'interpretassió v'asse molt asertada; fent sortí també a s'autó moltas vegades a s'essenya y desde aquest setmanari l'hi donam sa mes cumplida enhorabona, desitjantli mols d'escrits y que no desmai, procurant ferne d'altres d'es mateix indole.

UN ADMIRADÓ.

CUENTO

En Pep, en Pere y en Pau son tres pajesos de los Coscos que fa una mesada anaren a Morell d'Arta per cumpli una escarada qu'havian presa de teya pins.

Encara que tot tres eran joves no tenian cap idea de diversions, domés pensavan y s'esforsavan per cabá lo mes prest possible s'escarada per gonyá molts de dobés per cuant anassen a nes poble poré jugá a *monte*, qu'es fama qu'a n'aquell poblet sa juga molt a tal joc.

Arribá es dissapte de sant Juan y a na Catalina, sa done des garrigué. li comenaren una coca de patata per manjarse l'ondemá qu'havian d'acabá s'escarada.

Es vespre s'entregá sa done des garrigué duguent una coca que valia uys per mirá, o boca per menjá, qu'está mes bndit. En Pere cuant l'ensumá ja li vengueren desitjós de testarle una *micoya* per veure si es gust era tant bó com s'oló, y aixi heu manifestá a nes seus companyeros, pero aquets li contestaren que lo milló era anarsen a jeura y deixá fé sa coca per l'hondemá, perque si la testaven

ja la s'acabarian y no podrian celebrá es termini de s'escarada.

El sen demá eran las cinc y es tres companyeros ja estavan aseguts a demunt es llit contant lo qu'havian somiat aquella nit.

Jo, digué en Pep, he somiat qu'era a Franse y una victima de sa guerra s'havia anemorat de jo y mos casarem, y com ella era molt rica jo estava fet un senyoret.

Y jo, seguí en Pau, he somiat qu'era a Bons-Aires y manant un *carromóvil* y passant bona vida gonyave mols de dobés.

Y jó, afeji en Pere, també he somiat que voltros, un era a Franse y s'altre a Bons Aires y tot dos estaveu molt bè, y en vista qu'hereu tant enfora, jo he tengut ansi que se coca tornas agre y la me menjada.

En Pep y en Pau corregueren a nes lloc ahont havian deixat se coca es día antes y efectivament domés trobaren sa llaune perque en Pere somiant somiant la s'havia *empesolada* tota.

UN PAJÉS

FRESCA DINS SA CALÓ

En qu'es temps es calorós y hey ha es sol que mos apura, cada día porem veure tipos de molta frescura.

En que fa molta calor y de suó tothom ratje hey ha qualque butxecó que li passe molt d'oratje.

En que s'oratje no venta, hey ha casas amb infans que passen una tormenta pitjó que de trons y llamps.

Estant es menjá tant mal y donant tant poc jornal, hey ha gent sense embarcá ni ve estat may a la má que corr un mal temporal.

Si un anemorat sen mena sa famili de s'atlota a prenda, gelat y cuarto, cuant vé s'hora de pagá apesá de beure fresca no s'atura de suá.

BOURAN.

Coses impossibles

Fe corregudas de biciletas pe se costa d'en Flassada.

Qu'ets escusats de la vila estiguin nets.

Qu'es batle fassi una cosa ben feta.

Qu'es lletés venguin sa llet sense aigo.

Qu'es botigués, venguin es comestibles barato.

Qu'es concejals es Curial y en Frontera, diguin una paraula dins sas Casas de la Vila.

Qu'es Saitx torni pegá a n'Urbano.

Qu'es municipal Corona sabigue qu' es pesca.

Qu'en Pep Noy alabigue *La Veu de Mallorca*.

Que a sa font de devora la Rectoria hey vengui aigo.

Qu'EN XERRIM, no critiqui sas fabricantes.

Que la *Defensora* dongui entrada de gorra a n'EN XERRIM.

Qu'es Ferro-carril de Sólle paguigue es cinc per cent

Que D. Jeroni Estades, no dongui ordes a nes seus concejals.

Qu'El Pueblo no se beray amb l'*Heraldo*.

Qu'en Xim Ferro, agrén bé sa plassa, y sa pescateria.

Qu'acabiguen ses obras de l'iglesi.

Que sa música de Sólle toquigue bé.

Que *Sa Butigueta*, se suscrigue a n'EN XERRIM.

Que per la má no hey hagui aigo.

Que pes carré d'en Bauzá, no hey hagui un pam de fanc en día que plou.

Aná a pescá pusas, a dins un besiot d'aigo.

Qu'es *Pescadó retirat*, torni a beure llet, de cualsevol lleté.

Que s'ase d'en *Pandola* estigui gras.

(Seguirá)

CARTA MODELO

Señoro mumpara: el fostivode escriurarte estas cuatro tirases para molifestar-le que me encontro molto bono deszando lo mateixo para vos. E. P. D.

mumpara Yo veo que vos gosais de mol-lasalud, y que tambieno estais bono por- aquesto estigo, contento pero molto contento.

mumparet el servisiome guluta molto pero es malo de fer pero aora tengo un buen empeño. y poroventura posarea la cosina, pero no voy pasari porque me mencharia las tayadas.

Pero tambieno, ay amicos quemedivan que con sa lletra que jo sé, estodiando, arribaria assé capitan, de so se que me disen de «Retrete» o de no se qué.

hoy mumparito me e plaseuntado al capitano, y cuanto ma sentido parlar el Castellano le a phensado si era un nothario y me a dicho que en el cap tenia una escola, voy dir, una calabasa, espero em contestateis y direis, que tengo afer. ja me dareis noticias de miasno.

que lo soi

AndrésLego.

Per sa copia

TONI CERVERA

De sa Pobla

Continúa es misteri de se capitana de se Pobla.

Dissapte qu'hare hem passat vaitx lletji o a n'EN XERRIM s'escandol qu'aquí tenim, o qu'hare mos ha passat.

Es párrafos publicats, de lletji hem va dá la gana vent lo de se capitana y d'aquells dos remuyats.

Un d'aquells ben remuyat, se vol ara escusá bé des maltrat que sen dugué a quell vespre malanat.

Li direu s'ens jens de mals, qui en te sa cupa d'aixó, y vos dirá sense pó:

—Tots aquells quatre xibals; afejint sens figurins y cridant mes qu'una oca:

—Y entre aquets un ni ha que mos toca a sa música Berguins.

Estrany jo jermans moltot qu'aquest jove allá hey fós pues poble y jo amb molt d'honós; sebem qu'es devertidot, pero amb aixó no si posa, y además he d'adverti, qu'encara hem resta que dí una bona y justa cosa.

Cuant es diluvi passá, es músic anomenat, aquest día era a Ciutat jves com podía assé allá!

Y ara per acabaró dic amb tó de *caballero* a un tal Toni Murero, si me vol prestá atenció: Has de sebre xerlatá ja que tú vas moltot d'ella y de suc una botella tú li vares regalá, disfrutá d'ella volgueras, y es vespre tú te ni anares, y just, Toni disfrutares des banyo que ten dugueres.

Aquí acaba es meu escrit qu'es segú no val un duro dispensan pues ha sortit d'

UN HOMO QUE NO ES DE MURO.

DE SANTAÑY

Segons mos escriven des poble des joc y des contrabando que per allá hey ha una partida de joves que volen figurá demunt EN XERRIM y noltros per fé es seu gust les anomenarem per nom y las direm es quatre defectes que tenen:

Es cabecilla de tots es en Miquel Cabrera qu'es un perdut en tot es sentit de sa peraula, jugadó que sempre fa net, beguedó cuant té dobbés, cridadó a tota hora y domés coneix sa vergonya de vista.

Segueix en Mateu Cotxé, intim amic d'en Cabrera que festetjava una atlota y a nes poc temps li doná *lavativas*; en Tomeu Cotxé qu'es des mes curros des poble; en Damiá Barraca; en Toni de sa nina muda; en Baltasá *ferinè* que també es efectat de fé renou y de insultá sas atlotas que passen per can Seuvedó de villa; en Juan Pere mort que també pateix

des meteix mal; en Bernat des velló qu' es per l'estil; en Juan Xup que pesca sense canyas y en Jeroni Quenonje que va de carrerons.

Ala, ja hem fet es vostro gust; vos hem publicats demunt EN XERRIM y conste qu'aquesta vegada hem embrutat es diari en varios noms que..... Deu mos n'alliber.

EL SENYÓ CABRERA

De Manacó

Un transeunte mos escriu en vers:

Deu vulga que me recordi es fet d'una Societat que sa diu «La Intimidat» y resulta sa *discordi*.

De sa societat, la Penya varen essé engegats uns cuans socios en sos caps mes flonjos qu'una esperdenya y dantse es nom d'associats alquilaren un local a nes carré den Peral que te tres metros quadrats, y com tot alló es jovent les falta lo necessari no han trobat cap secretari ni han dictat es Reglament. Predican moralitat, pretenen d'essé decens y son tots tant indecens com s'homo més renegat.

Demunt *Nuevo Mundo* veren un estatua de David que perque mostrava un pit sa fuya d'allá tregueren.

Y tanguent es cos tant *casto* may volen amollá es sou después de fé gran renou fan dos céntimets de gasto.

Vaja jovenets llebrins en lloc d'una Societat heu fet una *Suciedad* y amb ella heureu demostrat se es *sucios* manacorins.

De Bunyola

Per Bunyola mos passen fets qu'hasta en poden fé pasteta.

A n'aquest poble hey viu una joveneta, qu'está a nes carré de San Bartoméu que té mes *astucia* qu'una zorra.

Cuant se feya es mes de María a l'Iglesia, demanave permís a sa mare per poderi asisti obtenguentlo totduna.

Partía de caseua, y en lloc d'aná a nes mes de María, li estrenyía á s'ensanche, ahont l'esperava un fulano, xerrant amb éll coses que noltros no poguerem senti apesá de que mos acostassim a élls tan com podíam.

S'atlota y s'anemorat, continuáven xerrant fins que sortían es devots de l'Iglesia Y ella gratansé es nas li estrenyía cap a caseua amb una frescura de primera, ahont sa mare l'esperava ben segura de que venía de l'Iglesia.

Y part de s'histori fina d'una atlota bunyolina.

VARIOS JOVES QU'HEY ERAN.

Es diumenje, dia 24 des mes passat, va vení a visitá aquest poble el Bisbe de Mallorca, Per dit motiu, días antes ja se feyan preparatius, per adorná es carrés.

Per totes sas cases veyen jovenetas, que s'entretenien amb fé corda de murte.

Entre aquestas hey havia una cotxeria, ahont feyan feina una cuadrilleta de bunyolinas. A s'instant qu'aquestas s'afenyaven més si presentá un jove *miópe* fent moltas posturas, (pues hasta amb so caminá preten) y los va di:

—Bon vespre, are venc jo, per ajudarvos, (componguentse sas posturas, amb mes *grasi* qu'en Nicolau Mariete).

—Ja... ja... ja... Ja estam contentas—digueren ellas —Noltros qu'estám tan atrassadas. Ajudamos, ayudamos.

Y éll ¿sabeu que fé? afiná una flassada, s'embolica amb ella, s'ajegué a demunt un parey de sacs y bona nit si et colgas.

Ellas esclafiren amb riayes li digueren bergant, Pere Mateu, fetjut, y de tot fins qu'el dexaren per impossible, y el dexaren dormi fins que volgué.

Y si no son morts, son vius.

UN QU'HEU VÉ.

De Esporlas

Are que ja hem passat sa gran festa de san Pera sense pó de torná arrera vos diré lo qu'es estat.

Una festa desgraciada, sense plá ni direcció, Sant Pera sense rahó ha rebut gran bufetada. Feren mala convidada pe ses festes de Sant Pera, no deyen sa festa qu'era y sa jent quedá estorada. Sentían ses xeremias, sortían a nes carré, preguntaven qu'han de fé?, sas donas tot atrevidas.

El senyó Batle digué: —Mes dobbés no vuy bestreure, pe ses festes tec de jeure, no puc sorti a nes carré.

Tant heu dic pes de darrera com heu dic pes de devant qu'ets atlots diven cantant: No hey emportave bandera.

Consejals carabassots feis ana baldat Sant Pera, sempre hem vist que qualque ennera es que se posa amb atlots.

No vengué es xeremié, tengue pó de no cobrá y deyen per Banyabufá: — ¡No hen tenen cap de dobbé.

¡Quina pena! ¡Quins dolós! ¡Quinas festas tan toxudes! no hey v'havé a ses corregudas ni pollastres pes corredós.

Es mitx de tal desgaveri y devant tantas tristós sortiren es seus protectós cansats de tanta miseri, y tots aquells grans señós cuant v'havé passat Sant Pera varen treure se cartera per d'apurós treurarlos; cercaron es consejals que volen per l'any que vé y un secret los varen fé que no el va senti en Canals.

Fojiren cap a Ciutat, compren focs y cercán música, sintes a sa plassa pública, fent un programa aviat.

Que Sant Pera han retirat p'ets esters tot es igual, feren un gran cadafal on se nit ben demagat.

Es Diumenje tot cridant un consejal s'esclamavá mentres li queya se bava:

— Ferem festa per la Sanc.

Y es diumenje sense sol se música des Regiment s'entregá solemnement amb senyors que duen dol.

Ja tenim se festa armada, ja tenim es poble alsat, ja está tot preparat, ja está sa traca penjada.

Romp sa música s'armonia, ja s'amollan es covets y pel cel ets angelets contemplan tal felonía.

Tot el Cel en revolució a Sant Pera en confianssa está demenant venjanssa per un poble tant traidó.

Sant Pera tot enfadat envía gran llampagada y una tremenda aygada ja heu té tot desberetat.

Y ses festes tan lluidas com ets señós prepararen a tot es poble agradaren per resultá tan homides.

A tots ets esters vos diré que mandau de part darrera: que no postergueu a San Pera perque es poble no hey vé bé.

No perque tengueu dobbés poreu fer cualsevol cosa a nes poble ja feis nosa; un altre dia direm més.

DE SANT LLORENS

Un parey de llorensins envían una fórta protesta a nes batle perque consideran totalment injust lo que vol fé de cobrá ets arbitris de 25 anys ennera sense considerá es mal temps que correm.

Ademés d'aquesta poca considerasió amb aquest asunto també el senyó batle hey ha ficat sa parsialitat perque resulta que per aquets arbitris només n'ha avisats un parey y ha fet cas omís de tots es morts que devian, y que per tant deven havé de pagá es seus hereus, igualment que tots es llorensins que viven a fora tampoc no les vol fé pagá.

¿S'ha vista injustisi més grossa may?..

Vaja senyó batle, o tots o cap; si vos té drets de cobrá aquets arbitris atrassats també té obligació de pagá es contas atrassats, y de no fé sa lley de s'embut que de lo contrari aquí estam noltros per contrarli sas quatre veritats.

VARIOS LLORENSINS

DE ALARÓ

Vaitx lletji a demut aquest periódic, que no se sabían notisis des Corresponsal o sia de mi, pues desde es comensament no hey havia enviat cap articlét.

Aixó, segóns vaitx, comprenda, v'assé un alaroné que l'hey fé posá, y segóns me pareix, es un qu'está pe sa plassa nova, y que manetja raó o sia fá de barbé.

Cuant heu sabigué sert li feré més comentaris, y per avuy, m'aconort amb ferli aquesta cansó:

Berbé de se berbería
si tú hem tornas crítica
a demunt tú, fiet, caurá
molta llenya, qualque dia.

De Santa Maria

Per aquest poble hey viuen unas quantas jermanas qu'estan a un carré llarc, bastant estret y també amb capamuntas, las quals no poden está sense murmurá el próxim o tota sa jent que passa per davant ellas, o sia per aquell carré, duguent sen una murmulada grossa, dé si duen o dexen de dú se roba bona, o dolenta, o cosida o esquexada o tot lo que los vé a nes morros.

Aquesta semana les feim aquesta atvertensi pes seu goven, pues si no s'aturan de fé es contes a n'ets altres, els sen ferem una de grossa.

Perque si no acaben:

a n'aquestas jermenetas,
que sen riuen de tothóm,
o los treurem ses breguetas
o xarrarem es seu nom.

UN SANTAMARIÉ

XERRIMADES

Es Gallet fuy des *Puput* aquesta setmana ha cabade sa vida y sa seua ánima a anada a pará a sas profunditats del infern. (Noltros consideram l'infern ahónt hey ha molt de *Foc y Fum*.)

Sentim molt sa retirada de tal setmanari, pues a pesá qu'era competidó pecuari nostro l'apreciavem així com s'aprecian es jermans saben que cada un ells sen dú part de s'herenci de caseua.

Descansi en Pau y Deu vulga que sa seua forsa basti per engrossá molt s'altre coléga jerma nostro.

Y que noltros visquem tant com élls.

S'Arenal d'en Repic, se veu concurrir pe sa jent qu'hey va a nadá.

Noltros hey aniriam, pero no estám perque cuant siguem dins la má surti un *submarino*, y mes tiri a pico.

Per descúit involuntari no darem conta, la setmana passada, de se suspensió de Garantías, cose qu'es lectós n'estiran enterats.

A noltros d'aixó *plim*, mentres no mos priviguen de di res a nes batle y a n'en *Corona* ja estam llets.

Pero cuant mos na priviguen, en ferem una de faesta o beurem salfumant, o anirem a nes *Saix* perque mos aufegui.

La setmana passada lletjirem a demunt un periódic una pregunta que deya: «¿Quin es es milló periódic de Mallorca?»

Es milló ¿perqué? ¿Per fé son o da gust?

Perque si es per dá gust EN XERRIM are per fé son... el *Sóller*.

S'astronomia está de moda.

Un que ses oreyes li fan mal mos diu: Per *Sólle* hey ha tres jovensans que s'han aficat dins es cap s'astronomia, no parlant amb tot lo día d'altre cose y per lo tant fent mal d'oreyes a tothóm.

Y nos sols aixó, sinó que han arribat a *enserolá* s'astronomia, en tal forma, que dave gust, *electricizantle* después y ficanti *taxetas*.

Jo per lo tant demán per favó, a n'aquets astronòmics, que no s'astronomiquin es cap, y no acabin per di qu'el mon es fet d'una tomátigue.

Y qui es confrare, que prengui candelá.

Hem enviat un coloboradó nostro a Artá per prende informes de s'erta cosa qu'ha passada a n'aquell poble.

No vos deim de que sa tracte per donarvos es xasco mes gros; domès advertim que será gros.

La setmana que vé se reunirá tota sa Redecció xerrimosa per tractá de fé un progama de sas festas de S. Bartomeu y esposarlo a s'Ajuntament per sa seua aprobassió.

Disapte el publicarem, y com sempre es XERRIM ha procurat fé sas cosas bé prometem per adalantat que será de s'agrado des public.

Ja voreu quin pograma mes estens, variat, deverit y economic.

Aquesta setmana s'ha cuidat es nostro detective *Vikake* d'averiguá y aclarí alló tant gros que mos digueren de se fábrica de *Can Pedessot*.

Segóns es seus informes, y que per cert son etjattes, mos han convensut de que no se tracta de lo que mos pensavem si no d'altres, que en sa capa de mire y n'on toquis, en fan de ses seues.

Mos ha dit es detective que hey ha una fabricante (y per cert molt jovenete) que ets horabaixes s'en va a caseua tota sola y abans d'arribari troba un pasarell que l'espera; sescometen y sen van costat per costat deixen es camí, salten per dins ets horts y es perden de vista entre llimoneres y taronjes.

EN XERRIM mal li costi acabá de perde es cabeis, posará en net aquesta bugada, y per tant ha donat ses órdes a n'es detective *Vikake* y a n'es nostro fotógrafo *Pep Noy*, perque no perdiguen de vista a n'aquesta *pareja amorosa* y cuant los tenguin a punt, en *Pep Noy* que los aplic se máquina instantanea y en teni es clixé ferem un fotogravat y publicarem es seus retratos a demunt EN XERRIM.

Vos asegurem que será grós.

Ja no es solament mestre *Guiem Saix* que se posa furiós cuant EN XERRIM parle d'éll.

¿Conexeu un *passarell de cuidado* que molts de vespres passa es temps pes Pont d'ets Ases, amb compañía d'una joveneta, y segons diguerem dissapte passat, no sabem si sa refrescan o si s'encalenteixen?

Per si acás no'l conexeu vos diré que se tractá d'un *señorito* que forma part d'una societat que s'aprecia de *Kul--ta*, estudia a Barcelona, no sabem si de boxeo o de tocológia y are que veranea a *Sólle* está convertit amb *tenorio* d'estiu y *becho un valiente*. ¿Encara no dau a n'es quit? Ido no vos buideu es cap: se trata d'en *Pep Serra* y *Pastor* que viu a nes carre de *C'an Serra*.

Aqueix joven *tenorio*, ja que pes garbo assembla a D. Quijote, li vol assemblá de fets y no vol que trastoquin en res ni perres a sa seva *Dulcinea* y ¡ay! des qui si atraveix.

Está sumament jelós,

no pot sofrí que la mirin;

si no vol que d'éll s'enrighin

que no sia tan gomós

Aquest estudiant de la sopa, enfadat per sa xarrimade de dissapte, ha sercat s'autó per tot y no poguentlo trobá, ha volgut imitá a mestre *Guiem Saix*. Ha volgut que s'autó fos un jove conegut seu y dimecres vespre v'aná a trobarlo y sense admetre explicacions ni raons li pegá quatre bufetadas.

Jo competesc aquest jove innocent que s'ha vist atacat pes furiós *Pep Serra*; pero no m'atrevesc a doná sa cara y di que som jo s'autó, vits es modals d'aquest jove *tenorio* d'estiu. Francament, no estic dispost a rebre un parei de parres d'aquex magriste mal garbat.

Atlotetas, ja heu sabeu: estaulí alerta, que cuant éll vol qu'una cosa sia així, així ha d'essé.

Pero me permetrá aquex *tenorio* que li fasse sas siguients preguntas:

¿Ahónt has après, *joven valiente*, qu'un pot fé sa justici per sas seuas mans? ¿Aixó es lo que aprens per Barcelona? ¿Aixó es s'educasió que t'han donade es teus pares?

Ale, no sias cap clós,

ni vulgas doná ventim

que serán molts ets esclats

qu'et ferá pegá EN XERRIM.

Un protectó de ses criades mos conta:

Seifa, necesari ¡s'havé de posá retjit, entre aquesta cuadrilleta de madonas, que perque tenen quatre dobbés ja volen teni criades, y ferlés está esclavas a dins caseva, sense dexarle moure de dins sa casa.

Pes *Sellé*, ni ha una, d'aquestas madonas, la cual per mostra basta dirvos

que va di a sa seva criade que si rompia cap jerre l'hey heuria de pagá.

També hasta y tot la privá d'aná a casa seva es diumenjes decapvespres.

¡Pero madona! no vos vulgheu fé tant dolenta, tenju compassió a n'aquestas jovenetas que per necesidat de menjá, s'han de posá a servi a casas esternas. Y cas que no acabeu de sé dolenta vos cantarem aquesta cansó:

Sa madona d'es Sellé
ara ja vol tení criades
molta feina les fa fé
y tant d'agraiment los té
que les paga a maltratades.

S'altre setmana passade, jovenots molt renoués, que duen molt pocs dobbés, feren una berenada per dins una gran garriga de per se part de *Muleta*, duguentse a fe sa volteta, joves d'es carré de Figue.

Cuant feyan sa berenada, debes onse personatjes, miraven tots es peratjes per pó de sarta emboscada, llevó un jove alt y prim los diu cuant no so esperaven.

¿Fiets y si mos posaven, a demunt es gran XERRIM?

—Los deriem lo que queda, digué una jove grassota que per sert es un'atlot que xerrant sempre s'enreda.

Ara a n'EN XERRIM están
y esper jo ben descansat
que tot lo qu'els sa sobrat
ben aviat mo darán.

Una de fresca.

Fa unas quantas setmanas que pes camal de sa torrentera, cuant vaitx a fé feina después d'avé dinat, se veu un tipo com un *Tenorio*, que acompaña a una jove vestida de negra.

Segons diu ell, per devés ca sa fulana fa molts altres conquistas. Ademés pes M..... sempre está parlant d'ell.

Un altre setmana daré noticis d'ells y aixi ell no n'heura de parla tant.

Per avuy acab amb aquesta cansó:

Vaje menos returadas
perque tu ara jas trobat
un qui amb voltros sa posat
y..... alerta a sas atlotades.

UN MANOBRA

Es dia de Sant Pere, se fe a nes Port una festa molt petita.

No hey aná casi ningú.

Apesá d'aixó es municipal *Corona* hey feya nosa.

Don Miquel un senyó siudadá per sort molt aprofitat no havia estat may a Sólle y saltre dia vá resoldre veni per veure aquesta pintoresca siutat y una vegade arribat va entrá a un des cafés qu'hey ha

a n'es Born y prenguent assiento fé una senyal perque sortissen a servirlo.

Sortí es mosso y después de saludarló li demená que desitjava contestant dit senyó que volia, un tessó d'aygo y es diari y es mosso en prontitud ley va servi, cuant va está cansat de seura y lletji demená aveura qu'era lo que devie, y es moso en molta pell li va di que valia dues pissetas, pero es senyó no sabent quina escusa posarli tot rebent li va di, que havia dexat es porte-monedas y que en vista d'aixó ja torneria un'altre hora a pagá. Y encara el poren esperá, pues no si es entregat.

UN DETECTIVE

Aixó, demostra qu'aquets senyós *turistas*, que pereixen millonaris, son mes pelats que noltros y a nes mateix temps dona un avis a tots aquells, qu'en sa mania de que son esterns y rics, els se fían tots es dobbés que tenen.

—¡Que tal Miquel! ¿Per hont volas que may te poren trobá?...

—Perque ara tenc un villá y m'entretenc fent carambolas. De cop na fas mes de vint. Es un billá que va bé des que fá en **Nadal Ferrer** Carré des Socorro 5.

—¿Que t'ets tornada llogá?
—Ido! Ara estic per cuinera
—¡Qué contas! ¡jesús Sant Pera!
¡Y si tú no saps cuiná!
¿Qué tornas loca Tonina?...
—No fieta, jo se cuiná perque es llibre vaitx comprá de sa **Cuina Mallorquina**

Forma un tomet, amb mes de mil receptas, per cuiná, fé licors, dulces, etc. Se ven a S'Imprenta den Calatayut y C.^a—Lluna, 27 Sólle, a nes preu de 1 peseta, pes suscriptós d'EN XERRIM, y pes qui no heu son, deu pesas de cuatre.

Si voleu sebre ahont es carré de Cocheras, tres. Es jove, not desconsolis si te veus sa vista lluenta. tenguent sa gana dolenta ten entrerà de valenta beguent es **PALOS RESOLIS**. qu'en P. Estrany aqui regenta.

De venta a tots es cafés y casas de beguda

Qui vulgui comprá ensaimades coquerrois y doblegats, dolsas de sucre esponjats, panets, bescuit, y panades o pes qu'es casen tortades, galletetas y confits, llevó pastissos farsits, fruitas molt ben confitades, sardinetas empotadas y tot a preus molt petits

A d'aná a nes conegut important forn de **CAS MUT** Carré de sa Lluna 8—Sólle

Tota persona forense qu'a Palma haja d'aná molt barato pot mentjá a sa **FONDA SOLLERENSE** Plassa Juanot Colom (Des tren) n. 3

A sa fonda Palmesana que té l'amo Andreu Ramón tots es dormitoris son amb ventilació molt sana; y per llevarse sa gana trobaran plats variats amb bon esmero arreglats servits amb gran prontitut y amorosa servitut y tot a preus rebejats.

Novelas populares a 2 reales una

Abelardo y Eloisa—Romeo y Julieta—Boccaccio—María Estuard—La Dama de las Camelias—Diego Corrientes—D. Juan Tenorio—D.ª Juanita—Juan José—Las Trece noches de Juanita—Gustavo el Calavera—La verbena de la Paloma—Manón Lescaut—Bertoldo, Ber oldino y Cacaseno—El Libro de los enamorados—Carmen—Otello o el moro de Venecia—Mesa a—Genoveva de Brabanje—El Trovador—El Barbero de Sevilla—Hernani—Rigolecto El Rey de los campos—Amor de Madre—Dolores—La Flor de un día—Espinás de una Flor—D. Juan de Serrallonga—Los siete niños de Ecija—José María—Luis Candelas—Margarita de Borjoña—La Africana—Los dos pilletes—La Viejecita—Carlomagno—El Pinales etc.

De venta en la Tipografia «Moderna» de Calatayud y C.^a, Luna 27. —SOLLER.

CUADERNO SEMANAL

SIR FANTASM

Se ha puesto en venta el cuaderno 13, se hallará en la Tipografia de Calatayud y Comp. Luna—27.SOLLER.

«LAS TRECE NOCHES DE JUANITA». De venta en la imprenta de este periódico al precio de 0 50 ptas. ejemplar.

Juventut eterna...

...se consigueix usant s'AIGO TRIUNFAL POGRESIVA, que garantisen que no conté nitrato de plata ni sustancias nocivas a sa salud.

No embruta sa pell ni taca sa roba.

Preu: 5 pissetas botella

¡Fora cabeis blancs! ¡Viva sa juventut! En venen a Palma: perfumería Inglesa, a se Cadena 6—Perfumería Oriental, Quint 1 y 3 Perfumería de D Lluc Canals, Brosa 10 y el SOLLER: Jermanas Estades, Plassa Constitució 16 y a sa Perfumería Artística, Lluna 5 y a totas sas principals perfumerías d'España.

¡¡¡Qui torna en sos cabeis blancs es perque vol!!!

SOLLER-Tip.Moderna de Calatayud y C.^a